

AMANDMAJI K USTAVI SRS

Besedo ste imeli občani — niste je izrabili!

Spoštovani bralci, moramo držati obljubo, da vas bomo preko glasila seznanili z razmišljanji naših krajanov o ustavnih amandmajih k slovenski ustavi. Ta mesec, kot vam je znano, poteka javna razprava tako po krajevnih skupnostih, kot v združenem delu. Žal pa moramo ugotoviti, da tokrat ta udeležba ni takšna, kot smo pričakovali in kot bi si tako pomembni dokument, kot je osnutek ustavnih dopolnil, zaslužil. Odgovor na vprašanje zakaj, ni preprost in lahek. Ko smo o tem povprašali mnoge udeležence in tudi druge, smo neredko dobili odgovor, da o tej materiji že dolgo časa razpravljamo, da so je občani že po malem „siti“ oz. da v združenem delu se ta čas soočajo s hudimi problemi, uresničevanjem gospodarske reforme oziroma bijejo bitko za golo preživetje. Ne nazadnje so ljudje nezadovoljni z nenehnimi podražitvami, ki njihovo pozornost zato usmerjajo v reševanje vsakodnevnih življenjskih tegob. Resnici na ljubo smo morali to povedati v izogib tega, da bi kasneje kritiko za določene rešitve naslavljali samo na druge, pri tem pa pozabljali, da bi lahko s svojim ustvarjalnim sodelovanjem v javni razpravi prispevali k drugačnim rešitvam, kot bodo morda uveljavljene.

Tudi med našimi občani je bilo mnogo takih, ki so se radi udeležili javne razprave in pokazali zavzetost in kritičnost v njej. To še zlasti velja za dolgoletne aktiviste socialistične zveze po krajevnih skupnostih, ki jih skrbi nadaljnja usoda in razvoj naše samoupravne socialistične skupnosti. Izhajajoč iz konkretnih razmer in izkušenj so zato svojo pozornost usmerili predvsem na tiste amandmaje, ki naj bi prispevali k racionalnejšemu in učinkovitejšemu sistemu in demokraciji družbenega življenja, še zlasti pa nadaljnemu razvoju krajevnih skupnosti. Pozdravili so nov amandma, ki obravnava krajevne skupnosti, pri tem pa ponovno opozorili, da v celoti na zadovoljiv način ne rešuje enega najbolj perečih vprašanj, to je zagotavljanja materialne osnove za njen razvoj. Menili so, da je treba upoštevati prehojeno pot, sedanje razmere, predvidene spremembe v samoupravni organiziranosti SIS? zato bi morali dati večjega poudarka stabilnejšim virom financiranja, upoštevajoč, da KS predstavlja tudi temelj našega političnega sistema. Zato je bil dan predlog, da se poleg naštetih virov, pri čemer naj ima proračun večji pomen, predvidi tudi poseben prispevek. Pri tem niso mogli mimo obdobja, ko je v Ljubljani še bila v veljavi „glavarina“, in mimo kritičnih razprav o tem, ali je le-ta ustavno utemeljena. Skratka, ustava mora dati jasen odgovor na to pereče vprašanje, ki ni bilo značilno samo za KS, na območju katerih ni razvi-

tega združenega dela, temveč za vse KS — vaške, primestne in mestne.

Precej glasni so bili razpravljalci tudi glede tistih ustavnih dopolnil, ki zadevajo samoupravne interesne skupnosti. Soglasni so bili o tem, da je treba doseči racionalnost in uresničevanje pravic, določenih z zakonom, financirati na predlagan način, saj sedanji sistem samoupravnega sporazumevanja ni predstavljal nove kvalitete, kot smo jo pričakovali. Seveda pa so se mnenja razlikovala o tem, na katerih področjih bo tudi v prihodnje potrebna ustanovitev samoupravnih interesnih skupnosti. Mnogi so bili za radikalnejši pristop, to je, da bi kot obvezne uveljavili le tiste, za katere smo se odločili z zveznimi ustavnimi dopolnili, ni jih pa bilo malo, ki so posebej izpostavili področje telesne kulture, ki ga ne bi smeli pri tem prezreti.

Razpravljalci so pozdravili tiste izvirne rešitve, ki predstavljajo večjo demokratičnost v volilnem sistemu in zagotavljajo splošne in neposredne volitve. Pričakovati je bilo, da ne bodo vsi enotnega mnenja o tem, ali na vseh ravneh delegatskih skupščin uveljavimo stalnega delegata ali pa na ravni občinske skupščine še naprej krepimo sistem delegiranja delegata s strani temeljnih delegacij. Zagovorniki ene ali druge rešitve so pri tem opozarjali tako na dobre strani, ki bi jih posamezna rešitev prinesla, kot tudi na slabosti. V nadaljnji razpravi bo treba zato te argumente skrbno oceniti v izogib temu, da bi že kmalu po sprejetju ustavnih dopolnil se v praksi soočili s težavami, ki jih nismo pravočasno uveljavili.

Poseben interes so pokazali tudi za tiste ustavne rešitve, ki zadevajo volitve člana Predsedstva ZRS iz Slovenije in Predsedstva SR Slovenije. Nekateri so bili za krepitev skupščinske vladavine, to je, da še naprej republiška skupščina voli predsednika in člane Predsedstva, drugi pa so se tudi tukaj zavezali za neposredne volitve.

Še posebej so bili zadovoljni s tistimi amandmaji, ki predvideva možnost uvedbe referenduma pri ustavnih spremembah, ki določa pravico do samoodločbe slovenskega naroda in Prešernovo „Zdravljico“ za našo himno.

Končno naj povemo, da to tudi tokrat ponovno izrazili svojo zahtevo, naj bi čimprej pristopili k oblikovanju in sprejetju nove, sodobne in jasne Ustave. Priprave pa morajo potekati tako, da bodo občani resnično imeli možnost pravičnega in na podlagi strokovnih analiz podati svoje mnenje o sprejemljivosti posameznih rešitev. Za javno razpravo bi morali nameniti več časa, kot ga je bilo sedaj, ko gre za tako pomemben dokument, kot je Ustava.

Anka Tomišek

NASTANITVENI CENTER

Vse kaže da hotel BO

Širši javnosti je najbrž znano, da se v Ljubljani zaradi kroničnega pomanjkanja hotelskih zmogljivosti iščejo lokacije za novi hotel. Iščejo jih v Domžalah, za Bežigradom, Grajskem pobočju, Knafljevem prehodu in še kje. Žal pa pristojni organi dolgo časa niso vedeli (ali niso hoteli vedeti), da je v Ljubljani že zgrajena 13. nadstropna zgradba s 456 sobami in 912 ležišči, na Celovski 264, ki premore nastanitvene zmogljivosti kot vsi ljubljanski hoteli skupaj.

Do spoznanja, da bi le ta lahko postala hotel B ali celo A kategorije, je prišla skupina mladih in zagnanih upraviteljev Nastanitvenega centra, katerim ni vseeno, da je polovica zgradbe prazna in da propada. Odločili so se, da bodo tej agoniji naredili konec. Sklicali so sestanek 18. maja, katerega so se udeležili predstavniki mesta in republike, le pristojni iz občine so manjkali, na katerem je Janez RANKEL, direktor nastanitvenega centra podal oceno stanja in možnosti razvoja. Plačali so tudi izdelavo projekta svetovalni firmi Martin Krpan, ki po besedah njihovega projektanta že zdaj kaže, da se ta objekt da preurediti v hotelske zmogljivosti. Nenazadnje je objekt na idealni lokaciji za hotel, na relaciji Gorenjska—Zagreb—Trst, z možnostjo širjenja — dozidave in s parkirnimi prostori. Na sestanku pa ni šlo prezreti, da ves trud, ki ga vlagala skupina upraviteljev ni zaman, saj imajo zdaj fantje v Nastanitvenem centru vsa podpora republiškega in mestnega komiteja za gostinstvo in turizem. Resda le v besedah, pa vendarle na osnovi izdelanega programa oziroma projekta bo možen tudi denar.

Upraviteljem pa glavobol ni ponehal vsaj dokler ne bodo uredili lastniške odnose. Namreč Nastanitveni center se pojavlja le kot upravitelj premoženja drugih — v zgradbi je 36 lastnikov, med njimi ISKRA DELTA, ki ima v lasti več kot polovico zgradbe. Le-ta pa je tudi največji kamen spotike v prizadevanjih, da bi čimprej prišli od besed k dejanjem. Pred tremi leti je Iskra Delta odkupila prazno polovico

objekta, še isto leto pa je bila prisiljena tudi svojo dejavnost oz. začasno uporabljati objekt v poslovne namene, dokler ne bi zgradili nov poslovno-proizvodni objekt. Pred začetkom selitve v nove prostore v Stegnah ob koncu leta 1987 in začetku leta 1988, je delala v objektu nastanitvenega centra Šiška v približno 250 sobah 400 delavcev Iskre Delte. Konec meseca maja lani so bili ti prostori skoraj popolnoma prazni in so kot taki ostali še danes. Iskra Delta v pomanjkanju denarja hoče vse svoje sobe takoj prodati za velike denarje. Zato nenehno išče najboljšega ponudnika, a ji ga ne uspe najti. V tem mrzličnem iskanju pa pozablja pod kako ugodnimi pogoji in z namenskim posojili Stanovanjsko-komunalne banke je kupovala stanovanja za samske delavce, pozablja pa tudi na veliko družbeno škodo, ki se dela s tem, da Nastanitvenemu centru ne da niti možnosti najema za daljše obdobje, saj bi na ta način pomagala, da bi preprečili nadaljnje propadanje.

Na sestanku so bili mnenja, da bi se v sanacijo Nastanitvenega centra morali bolj tvorno vključiti mestna in zlasti občinska skupščina. Vsaj glede dogovorov z Iskro Delto. Z ostalimi lastniki pa so se dogovorili, da bodo dobili predlog za sodelovanje pri financiranju bodočega hotela, za sedanje prebivalce Nastanitvenega centra pa bodo poiskali primerna bivališča ali pa jih vzeli kot stalne goste.

Možnosti in idej je še veliko, a prepustimo to snovalcem projekta, oz. programa, ki ga bodo ponudili javnosti že v začetku junija.

V. V.

Podeljen srebrni znak ZSS zaslužnim aktivistom sindikata

Na svečani seji občinskega sveta ZS Ljubljana-Šiška, so bila v ponedeljek, 29. 5. 1989 podeljena srebrna odličja ZSS posameznikom in OOS, kot priznanja za dolgoletno in požrtvovalno delo v sindikalni organizaciji ter za dosežene uspehe pri uresničevanju delavskih interesov.

Podelitev je bila v sejni dvorani Pivovarne UNION, kjer so si prisotni ogledali tudi muzej Pivovarne.

Srebrne znake so prejeli:

Ivanka AHLIN, Silva BAJŽELJ, Gorazd BALTA, Ljubo BOŠTIČ, Franc ČERNIČ, Peter ERMAN, Stojan ILIČ, Oton JERMAN, Vinko JURJEC, Marjan KMETEC, Milena KRŽIN, Brane LAMPRET, Franc LOKAR, Cveto MADON, Milojka MOHAR, Mihaela PERME, Rezka PODGORŠEK, Zora REJA, Nežka TURK, Fani ZORMAN, Julijana ZALAR.

in OO ZS

BAYER PHARMA, OO ZS delavcev zaposlenih pri zasebnih delodajalcih, OŠ Hinko Smrekar in VVO Rezke Dragar.

Slovesno ob 25. letnici JAVNE TRIBUNE

25. maja smo se zbrali v prostorih Skupščine občine Ljubljana-Šiška, da bi počastili 25. obletnico našega glasila Javna tribuna. Ob tej priložnosti smo pripravili razstavo z naslovom „JAVNA TRIBUNA SKOZI ČAS“. Na ogledu so bili posamezni izvodi glasil od ustanovitve pa do danes z njeno zanimivo in pestro vsebino, kako se snuje glasilo, zgodovinsko popotovanje po Šiški, predstavili smo tudi naslovne fotografije z umetniško vsebino ter karikature avtorja Alojza METELKA-KARIKATURISTA, ki nas s svojo maskoto delavca Ludvika seznanja z napakami in dvoličnostjo v naši družbi.

Slovesnost smo popestrili s kratkim kulturnim programom, v katerem je še posebej izkazal mladi 13. letni kitarist Mladen Bučič iz Glasbene šole Franc Šturm. S svojim muziciranjem del znanih klasičkov in sodobnikov je navdušil vse prisotne, kar ni nič čudnega, saj je ta mladi mož požel republiška in zvezna priznanja za mlade glasbenike.

OBVESTILO

Center za socialno delo občine Ljubljana Šiška bo — z namenom približati svoje dejavnost občanom Medvod in okolice — s 1. JUNIJEM 1989 odprl oddelek, ki bo imel svoje prostore pri KS Preska na BARLETOVI c. 3. Tu bosta delala dva strokovna delavca s področja socialnega dela.

Uradne ure bodo:
ponedeljek: od 8. do 12. in od 14. do 16.
sreda: od 8. do 12. in od 14. do 16.
petek: od 8. do 12.

Na Katarini je bila slovesnost ob dnevu mladosti

Mladin in borcem Dolomitskega odreda je spregovoril dr. Janez Milčinski.

Šestnajsti pohod po poteh Dolomitskega odreda se je 25. 5. končal pred Osnovno šolo Janeza Kalana na Topolu, kjer je mladini in borcem NOB spregovoril akademik prof. dr. Janez Milčinski, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

„Mladim je za zadovoljstvo in srečo treba tako malo,“ je rekel dr. Milčinski. „Za otroke je svoboda že dan brez pouka in igranje na igri-

šču, mi pa imamo besedo svoboda v mislih vsaj tako pogosto, kot smo jo imeli med NOV. Toda vedeti je treba, da je svoboda ideal, ki se nam vedno bolj odmika in ga v celoti ne bomo mogli nikoli do konca doseči. Kot otrokom, ki si želijo, da ne bi bilo šole, želim vsem nam, da bi se nas vseh osem lahko svobodno igralo na skupnem jugoslovanskem igrišču,“ je v govoru zaželel dr. Janez Milčinski. Na današnji slovesnosti je dobilo Turistično društvo Katarina priznanje zveze združenj borcev NOV občine Ljubljana Šiška.

Socialna politika ni področje tržne ekonomije

Neobrzdana inflacija se pred našimi očmi vsaki dan že spiralno vzpenja v hiperinflacijo, ki jo ljudje boleče občutijo v žepih. Bolj ko se zavzemamo za stabilizacijo in gospodarsko reformo, pravi, slabši je naš položaj. Tega ta trenutek ni mogoče zanikati. Čeprav je novi ZIS komaj pred dobrimi dvema meseci prevzel dolžnost, že je deležen prvih očitkov, češ da doslej ni storil ničesar proti divjanju tega stoglavega zmaja. Najglasnejši so v tistih okoljih države, ki imajo objektivno gledano največ zaslug, da je pognala tako globoke korenine in da se še naprej bujno bohoti. Toda ob malo treznejši presoji je mogoče takšne očitke hitro ovreči. Inflacija je desetletja dolga bolezen našega gospodarstva, katero je novi ZIS podedoval od starih vlad in deluje po sili inercije na potenco. Zato je iluzorno torej pričakovati, da bi jo nova vlada Ante Markoviča v dveh mesecih lahko ozdravila brez čudežev, za razliko od prejšnjih, ki so jo skušale zajeziti z najrazlič-

nejšimi protiinflacijskimi programi, z zamrznitvami cen in plač, se je sedanja odrekla takim zdravilom in se je raje lotila njenega odpravljanja s konsistentnejšimi pristopi, z odkrivanjem ter identifikiranjem njenih žarišč. Z večino teh se namerava spopasti konkretno že do konca tega leta, prve ukrepe pa napoveduje že konec maja. Mednje sodijo predvsem ukrepi z monetarnokreditnega področja, z nadzorovanjem denarne emisije (tiskanje denarja), s katerim se ohranja prekomerna družbena poraba in del gospodarstva z izgubami. Kasnejši ukrepi bodo utrdili davčni sistem in vzpodbujali tiste proizvodnje, ki se bo lahko kosala z razvitiimi trgi. Ukrepati namerava za zmanjšanje klirinskega presežka z uvajanjem realnega tečaja obračunskega dolarja za klirinski izvoz itd.

Zmotno je misliti, da bodo gospodarsko krizo z naraščajočo inflacijo lahko odpravili sami zakoni in predpisi brez aktivnosti in prizadevanj celotnega gospodarstva,

ki je doslej najraje iskalo grešnega kozla povsod drugje in le redko tudi pri sebi. Celo zdaj, ko je splošna družbena klima za njegovo stabilizacijsko ravnanje že ustvarjena, se namajhen del gospodarstva še kar naprej obnaša po starih navadah. Upadanje proizvodnje, fizičnega obsega prometa in s tem dohodka, skuša nadomestiti z nenehnim zviševanjem cen, kar ne pomeni nič drugega kot povečevanje inflacije. Ne glede na to, da kupna moč pada, se zmanjšuje fizični obseg prometa, število zaposlenih se ne zmanjšuje na ustrežno raven. Močno je to opazno na primer že v terciarnih dejavnostih, zlasti v trgovini in gostinstvu, kjer se zmanjšuje število kupcev in gostov. Že s prerezporajanjem delovne sile z nefrekventnega delovnega in s spremembo obratovnega časa ter racionalnejšo razporeditvijo delovne sile bi se povečala delovna produktivnost. Nič manjše rezerve dohodka bi ne našli v zmanjševanju zaposlenih v režiji ob sodob-

nejši organizaciji dela in uporabi modernejših birotehničnih sredstev itd. Če to posplošimo na celotno gospodarstvo, državno in paradržavno družbeno režijo, znaša pri nas siva zaposlenost po nekaterih ocenah okrog trideset odstotkov režije, ki neproduktivno obremenjuje vrednost dela. Pričakovanje, da je mogoče inflacijo zmanjšati brez odpravljanja sive zaposlenosti, je iluzorno. Če jo resnično želimo nekoč odpraviti, ustvariti trg delovne sile in izboljšati življenjski standard produktivnih delavcev, tedaj se moramo odpovedati iluziji, da je to mogoče doseči z dosedanjim načinom kupovanja socialnega mira. Tržna ekonomija nima ničesar skupnega s socialno politiko, ki je povsod v razvitem svetu področje skrbi države.

Ivo Osolnik